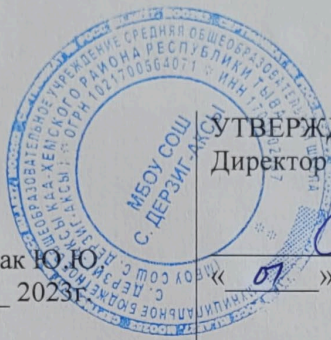

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ ТЫВА
МУ Управление образования Каа-Хемского района
МБОУ СОШ с.Дерзиг-Аксы Каа-Хемского района

СОГЛАСОВАНО
Зам. директора по УВР
МБОУ СОШ с.Дерзиг-Аксы

Донгак
« 31 » 08

Донгак Ю.Ю.
2023г.

УТВЕРЖДАЮ
Директор МБОУ СОШ с.Дерзиг-Аксы

Салчак

Салчак А.А.
2023г.

« 07 » 09

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета

«Родной (тувинский) язык»

наименование предмета (курса)

для 1 класса

на 2023/2024 учебный год

Дерзиг-Аксы
2023г.

Тайылбыр бижик

Өөрөдигениң ажилчын программазын 2008 чылда чылда үнген А.К. Ойдан-оолдун, Э.Д.Ондарның,Н.Ч. Дамбаның тыва дыл 1-4 класстарга күрүне стандартыг программазынга даянып тургускан. Ук программаны эге класс башкылары 2006 чылда үнген А.К. Ойдан-оолдун, К.О. Монгуштун «Бижик өөрөдигезиниң кичээлдери» деп методиктиг сумелерге дүүштүр немелде материалдарны кирип тургаш эде тургускан. Эге класстарга тыва дылды оорөдиринин кол **сорулгалары:**

1. Уругларны медреседиг шын номчуур, бижиир болгаш чугаалаарынга оорөдири.
2. Оларга торээн дыл талазы- биле эге билиглерни бээри.
3. Уругларыны ном ажыглаарынга чанчыктырар болгаш оларнын дылга сонургалын, номчулга болгаш бижилге - биле холбаштыр бойдушту, ниитилелдин амыдыралын хайгаараарынга ундезилээш, оореникчилерни материалистиг узел – бодал – биле чөпсөглээри.
4. Уругларны мораль болгаш эстетика талазы – биле кижизидери.
5. Ооренип турар чуулдерни сайгарып, болуктеп, деннеп, туннеп билиринге, оларнын иштинден кол болгаш чугула чуулдерни тып, тайылбырлаарынга оореникчилерни таныштырары.

Эртемниң туружу

Ниитизи-биле 1-ги класска ужүглел эртеми неделяда 2 шак, а чылда 66 шак кылдыр бердинген.

«Ужүглелде» программаны билип алганының планнаттынган түңнелдери.

Ужүглел эртемниң өөренириң түңнелдери:

1-4-ку класска тыва дыл программазын шингээткенинин түңнелинде оореникчилерниң **бот-тускайлан** хевирлеттинген турары:

-Төрээн дылывыс харылзажырынын база мээ –медреселивистиң шынарын көргүзериниң кол чөпсээ;

- Төрээн дыл национал культуравыстың кол болуушкуну;

-Сагыш-сеткилди,бодалдарны илерөдиринге дылдың бай-байлаан, уран-чечен аргаларын чөптүг ажыглап билири.;

- Төрээн дылын улаштыр өөрөдиринге сонургалын оттурары;

- Аас болгаш бижимел чугаага дылды уран-чечен аргаларын чөдөмчелиг ажыглап билири.

Өөреникчилерниң билииниң хевирлеттинери:

-Төрээн дылын сайзырадырынга. ону кадагалап арттырарынга оореникчинин бот киржилгези;

- Аас чугаага дылдын уран-чечен аргаларын эстетиктиг талазынче угландырары.

Өөреникчилерниң **предметтиг** хевирлеттинген турары:

- Чаа материалды ханы билип алырынче угланган ажылдарны; номчулга, бижилге, уругларны янзы –бүрү бот- ажылдары, чугаа сайзырадылгазы.

-Үннер болгаш үжүктөрни ылгап билири.

- Ажык болгаш ажык эвес үннерни ылгап билири.

- Сөстөрни слогтарга чарары., сөстү шын көжүрүп билири.

- Алфавитте үжүктөрниң туружун болгаш ооң ужур-дузанын билири.

- Медээ, айтырыг, кыйгырыг домактарын ылгап болгаш чогаадып билири.

-Домактың чугула болгаш ийиги чергенин кежигуннерин тып болгаш шыйып билири.

- Чугаа кезектерин тодарадып билири

- Торел сосстерни болуктеп, тып, сайгарып билири.

- Сюжеттиг чуруктар-биле чугаа сайзырадырының ажылдарын чорудары.

- Домак болгаш харылзаалыг чугааны ылгап билири.

Өөреникчилерниң *метапредметтиг* хевирлеттинген турары:

А) Ушкарып-башкаарарыны. Чогуур деңнелге хевирлеттинген турар ужурлуг чүүлдери:

- Өөренип турар эртемниң тема, бөлүк аайы-биле кол сорулгаларын,утказын угаап билири;

- башкынын удуртулгазы-биле бердинген даалгаларны күүседип өөренири;

-бот хыналданы, удур-дедир хыналданы болгаш орфографтыг, пунктуациалыг частырыгларны тып билирин боттандырап.

Өөреникчилерниң хевирлеттинген турары:

-өөренген темазынга алган билиглерин түңнеп болгаш үнелеп билирин боттандыраы;

- тыва дылдың негелдери-биле өөренип алган дүрүмнерин ажыглап билири.

Б) Эртемге сонуургалын ханыладыры-биле чоруттунган ажылдарның чогуур деңнелге хевирлеттинген турар ужурлуг чүүлдери:

- өөредилге даалгаларын күүседип турар үеде херек ужурлуг медээлерни немелде номнар, статьялар болгаш энциклопедиялардан тып билири;

-бодунуң назы-харынга дүүштүр янзы-буру словарьларга, справочниктерга даянып билири;

-дылдың негелдерин күүседирде янзы-бүрү схемаларны, модельдерни, символ-демдектерни ажыглап билири

-белен таблицаларны,схемаларны, сөзүглелдерни немээри

-дылдың адырлары: үн.үжүк, сөс тургузуу, чугаа кезээ, домак кежигүнү, бөдүүн домак дугайында алган билиглерин деңнеп, бөлүктөп, тып, ажыглап билири;

-алган билиглерин план болгаш таблица дузазы-биле системажыдып, бөлүктөп,түңнеп билири;

- номчаан сөзүглелдериниң кол утказын ылгап үндүрери;

- бодунуң чугаазын тода болгаш билдингир кылдыр дыннакчыга дамчыдып билири;

Өөреникчилерниң билииниң хевирлеттинген турарыболгаш өөренип алыр аргалары:

- аас болгаш бижимел чугааны шын болгаш медеделдиди-биле тургузуп билири;

- болуушкуннарны логиктиг (бодамчалыг) сайгарылгага даянып дамчыдып билири;

- алган медээлерни сайгарып, критикалап билири;

В) Коммуникативтиг. Чогуур деңнелге хевирлеттинген турар ужурлуг чүүлдери:

- аас чугаага диологту ажыглап билири;

- аңгы-аңгы бодалдарны өөренип, сайгарып билири болгаш чаңгыс аай түңнелге келиринге өөредири;

- бот туружун болгаш бодалын быжыглап чаңчыгары;

- билдинмес чүвелеринге айтырыгларны салып билири;

- коммуникативтиг сорулгаларны шийтпирлээринге дылдың аргаларын чедимчелиг ажыглаары;

Өөреникчилерниң билиглериң хевирлеттинген турарыболгаш өөренип алып аргалары:

- коммуникативтиг сорулгаларны дыңнакчыга тода, дорт, дес-дараалашкаа-биле медээни, билигни чедирери;

-удур-дедир хыналда үезинде бот-боттарыңга дузаны үезинде чедирип билири болгаш коммуникативтиг сорулгаларны шийтпирлээринге дылдың аргаларын чедимчелиг ажыглаары

Оореникчилер-биле хуузунда чорудар ажылдарнын ангы-ангы хевирлерин ажыглап тургаш, чараш хол ужуун чедип алыры.

Тыва дыл эртемин бот-тускайлан болгаш оске эртемнер-биле холбап оореткенинин туннелдери:

1. Дыннап тургаш, адаар:

- Башкынын берген улегерин оттунуп, унну шын адаар;
- Соске уннун туружун шын илередип, тода адаар;
- Эжеш ажык эвес уннернин ылгалын тода адаар;
- Узун, кыска, ок-биле адаар ажык уннерни онзагайлап адаар;
- Алфавитти чурум-чыскаал аайы-биле адаар;

2. Болуктел ажылы.

- Айтырыглар аайы-биле чугаа кезектерин болуктээр, бердинген айтырыгларга чогуур чугаа кезектерин чогаадып бижиир;
- Узадыр адаар ажык уннерлиг состерни болуктээр;
- Ок-биле адаар ажык уннерлиг состерни болуктээр;
- Уну хой, ужуу эвээш, уну эвээш, ужу ухой состерни болуктээр;
- Бижири чангыс дурумге чагыртыр состени болуктээр;
- Эжеш ажык эвес уннерлиг состерни болуктээр;
- Тема аайы-биле болуктээри: ногаа аймаа, ыяш аймаа, хеп аймаа.....

3. Хайгаарал ажылы.

- Башкынын номчаан шулуунден бердинген чугаа кезектерин тывар, оларнын уезин, санын дээш оон-даа оске шынарларын илередир;
- Бердинген состерде херек унну тывар, оон характеристиказын чугаалаар;
- Созуглелден медээ, айтырыг, кыйгырыг домактарын ушта бижиир;
- Созуглелден чангыс аймак кежигуннерлиг домактарны тывар;
- Созуглелде хуу аттарны ушта бижиир;

4. Хевирлеп-дурзулээр ажыл.

- Состун ун тургузуун, дурзулел чуруун шыяр;
- Демир дузак, пластилин болгаш оске-даа материалдар дузазы-биле чувелерни дурзулеп кылыр;
- Сос тургузуун шын шыяр;
- Дорт чугаалыг домактын схемазын шыяр;

5. Деннээри.

- Номчаан созунге дууштур чурукту домейлээр;

- Улегерлиг бижилге-биле оореникчинин ажылын деннээр;
 - Домактарны, чуруктарны, схемаларны деннээр;
6. Хынаары:
- Болук аайы-биле бодунун болгаш эжинин ажылын хынап, унелелди бээр;
 - Частырыгларны тыпкаш, ону эдер, хынаар;
 - Болук сосстерден артык состу тывар;

**Өөреникчилернин билиглеринге, мергежилдеринге болгаш
чаңчылдарынга кол негелделер.**

Оореникчилер эге школаны дооскаш, дараазында билиглерни шингээдип алган турар: ооренип эрткен чугаа кезектери болгаш оларнын ылгавыр демдектери, домактын чугула болгаш ийиги чергенин кежигуннери, чангыс аймак кежигуннерлиг домактар, состун тургузуу.

Өөреникчилерниң чедип алган турар мергежилдери:

Ооренип эрткен орфограммалар болгаш пунктуаграммалыг (падеж кожумактары, укталган демдек аттарынын чогаадылга кожумактары, кылыг созунун уе кожумактары, эвилел чок база ынчалза-даа, а, болгаш эвилелдерлиг) чангыс аймак кежигуннерге бижик демдектери.);

20-30 хире состуг созуглелди чазы чок, шын, чараштыр дужуруп бижиир болгаш адап бээрге, бижиир;

Оожум, аяк, дидим, каът дээн чергелиг сосстернин фонетика-графиктиг сайгарылгазы;

Сос тургузуунун сайгарылгазы: дазыл, чогаадылга кожмаа, оскертилге кожумаа

Чугаа кезектеринин талазы-биле сайгарары: чуве аттарынын санын, падежин, сан адынын болуктерин, арыннын ат оруннарынын, санын, кылыг сосстеринин санын, арнын, уезин тодарадыр;

Ооренген чугаа кезектерин харылзаалыг чугаага ажыглаар;

Домактар тургузарда чоок болгаш удурланышкак уткалыг чуве аттарын, демдек аттарын, кылыг сосстерин таарыштыр шилиир;

Домактарнын эн бодун сайгарылгазын кылыр, оларнын чугаалаар сорулгазынын аайы-биле янзыларын, чугула болгаш ийиги чергенин кежигуннерин тодарадыр, домакта сосстернин аразында харылзаазын айтырыглар дузазы-биле илергейлээр;

Хууда тургустунган план ёзугаар 80-90 хире состуг созуглелдин эдертиин, солун таварылга, хайгааралдар болгаш экскурсия дугайында улуг эвес чечен чугаа бижиир, харылзажырынын дурмнеринге дууштур дилегни, четтиргенин, буруузун билингенин, чалалганы, байыр чедириишкинин, чопшээрешпезин илередир;

Өөреникчилернин предметтиг хевирлеттинген турары:

- Чаа материалды ханы билип алырынче угланган ажылдарны; номчулга, бижилге, уругларны янзы буру бот- ажылдары, чугаасайзырадылгазы.

-уннер болгаш ужуктерни ылгап билири.

- Ажык болгаш ажык эвес уннерни ылгап билири.

- Сосстерни слогтарга чарары.

- Состу шын кожуруп билири.

- Алфавитте ужуктернин туружун болгаш оон ужур-дузазын билири.

- Медээ, айтырыг, кыйгырыг домактарын ылгап болгаш чогаадып билири.

-Домактын чугула кежигуннерин тып болгаш шыйып билири.

- Кым? чуу? кымнар? чулер? кандыг? чулуг? канчап тур? деп айтырыгларны ылгап билири.

- Сюжеттиг чуруктар-биле чугаа сайзырадырынын ажылдарын чорудары.

- Домак болгаш харылзаалыг чугааны ылгап билири.

Өөреникчилернин билиинин хевирлеттинери:

-Төрээн дылынын бугу уннерин болгаш ужуктерин, оларнын кол ылгалын билген уjurлуг.

-Состерде уннерни ылгап, оларнын туружун тодарадып билир.

-Ажык,ажык эвес уннерни болгаш ужуктерни, кыска,узун ажык уннерни болгаш ужуктерни бот-боттарындан ылгап шыдаар.

-Домактарнын болгаш состернин анализ-синтезтиг сайгарылгазын кылып,домактардан состерни ылгап тывар.

- Состерни слогтарга чарып болгаш слог аайы-биле кожуруп билир.

- Алфавиттин ужуктерин, оларнын туружун билир.

- Домактарнын чугула кежигуннерин тып болгаш шыйып билир.

-Бижимел болгаш парламал шрифт-биле бижиттинген состерни, домактарны иштинде слогтап адап тура, шын дужуруп бижири.

-Домак эгезинге улуг ужукту бижиир,соолунге улуг секти, айтырыг, кыйгырыг демдектерин херек таварылгаларда салып билир.

- Хуу чуве аттарынга улуг ужук бижиир.

- Торел состерни болуктеп, тып билир болгаш дазылын ангылап билир.

1-ги классты доозуп тургаш, оореникчилер дараазында чуулдерни шингээдип алган турары:

- 1-ги классты доозуп турар уруглар төрээн дылының бүгү үннерин болгаш үжүктөрүн, оларның кол ылгалын билген турар.
- Өөреникчилернин кол мергежилдери болгаш чаңчылдары: сөстөрдө үннерни ылгап, оларның туружун тодарадып билир; ажык, ажык эвес үннерни болгаш үжүктөрүн, кыска, узун ажык үннерни болгаш үжүктөрүн бот-боттарындан ылгап билири; домактарның болгаш сөстөрүнүн анализ-синтезтиг сайгарылгазын кылып, домактардан сөстөрүн ылгап тывар; улуг болгаш биче үжүктөрүн шын, чараш, тода бижип билир; бижимел болгаш парламал шрифт-биле бижиттинген сөстөрүн, домактарны иштинде слогтап адап ора, шын дүжүрүп бижип; адаары болгаш бижири дүүшкек 3—4 берге эвес сөстөн тургустунган домактарны адап бээрге, үжүктөр кагбайн шын бижиир; домак эгезинге улуг үжүктү бижири; сөөлүнге улуг секти салыры.
- Нарын эвес сөстөрүн слогтавайн чүгүртү номчуп, оларның шын, медреселдиг, аянын болурун сагыры; сөстөрүн тода адавышаан, домак сөөлүгө интонацияны, домактар аразынга паузаны кылыр; башкының номчаан азы чугаалаан чүүлүн кичээнгейлиг дыңнаар болгаш утказын сактып алыр; номчаан чүүлүнге хамаарышкан айтырыгларны харыылаары болгаш башкының дузазы-биле оон, кол утказын илередири; ону кезектерге чарары; сөзүглелди иштинде номчааш, утказын билип алган шаа-биле чугаалап шыдаар; номчаан номнарының адын, авторун шын адап билир; доктаадып алган шүлүктөрүн аянын чугаалап билир; номчулганың негелделерин болгаш шынарларын шын сагывышаан, номчуурунун, темпизин дүргедедип шыдаары; чыл төнчүзүндө номчуурунун, дүргени 1 минутада 25—35 хире сөс; сюжеттиг чуруктар-биле харылзаалыг чугаа тургузары.
- Номчаан номнарының авторун, адын шын сактып ап, 5—8 хире биче хемчээлдиг шүлүктөрүн шээжи-биле аянын чугаалап билир.

- Бижик демдектерин(. ! ?) барымдаалап домактарны шын номчууру; оларның аразынга үн доктаашкынын кылып билир.
- Сюжеттиг болгаш темалыг чуруктарны көрүп тургаш, 3—4 домактан тургустунган харылзаалыг аас-даа, бижимел- даа чугааны тургузуп билир.
- Долгандыр турар амыдырал болгаш бойдус-биле таныжылганың түднелинде өөреникчилер дараазында кол-кол билиглер болгаш чаңчылдарны чедип алыр: чурттап турар республиказының болгаш найысылалының адын билир; кудумчу кежериниң, транспорту оюп эртериниң, кудумчуга чадаг кижилерниң оруктарга чоруур чурумнарын, өрт болдурбазының чамдык дүрүмнерин сагып билир; чылдың янзы-бүрү үелеринде агаар-бойдустуң, онзагай демдектерин эскерип билир; чурттап турар черинде чанар болгаш кыштаар элээн каш куштарның аттарын билир; оларны ылгап шыдаар.

II. Ужуглел эртемнин допчузу

Белеткел уези

Уругларның школага келген баштайгы хүннеринден эгелээш-ле улусчу педагогиканың кижизидилгеге салдарлыг аргаларынга даянып алгаш, чараш аажы-чаңга, найыралдыг болурунга, хүндүлээчел биче-сеткилдиг, ажылгыр болурунга, бойдука болгаш ниитиниң өнчү-хөрөнгизинге камныг болурун кижизидип чаңчыктырар.

Парта азы стол артынга шын олулары. Бижилге, номчулга үезинде бодун шын алдынары, демир-үжүктү шын тудары, кыдыраашты салыры, кичээл үезинде башкыны эки дыңнаары. Бо негелделерни хүннүң-не кичээл санында чорудуп тургаш, уругларны чаңчыктырар. Белеткел үезиниң бир кол сорулгазы уругларны үннер болгаш үжүктер-биле таныштырып, номчуп өөрениринге белеткээр. Ынчангаш:

а) ном-биле таныжар;

б) оон чуруктары, схемаларын ажыглап тургаш ажыл чорудар;

в) үннүң анализ-синтезтиг методун ажыглавышаан, бижикке өөредиринге белеткел ажылдары; «домак», «сөс», «слог», «үн» деп терминер-биле таныжылга, сөстү дыңнап, адап тургаш, ында кирген ажык болгаш ажык эвес үннерни ылгап билиринге чаңчыктырар.

Үжүглел уези

Уругларны шын номчуурунга өөредири - башкының эң харысалгалыг ажылы.

Үжүглел үезинден эгелеп-ле, үннүг анализ-синтезтиг методту ажыглап тургаш, номчуурунга өөредир үннүң анализин кылырда чугаадан домакты, домактан сөстү, сөстен слогтарны, слогтардан үннерни, үннерден чаңгыс херек үннү адап, дыңнап тургаш, ылгадып үндүрер.

Үннүң синтезин кылырда, чаңгыс үннү өске үннерге кожар, үннерден слог, слогтардан сөс, сөстерден домак тургузуп өөредир.

Үннүң анализ-синтезин чорудуп тургаш, кол-ла чүве - уругларны шын дыңнап бижириинге чаңчыктырары. Оларның чугаалап, бижип, номчууру оон дыка хамаарылгалыг. Номчулга үезинде сөстерни шын адап, номчаан чүүлүнүң утказын медегер билиринче угланган ажылды чорудар.

Үжүктер бижий берген үеде уруглар-биле бижилгениң белеткелин шын чорудары чугула. Баштай үжүктернин кол-кол элементилерлерин бижип өөредир:

/JJ — ~ O...

Үжүктерни тода болгаш номчутгунгур кылдыр бижидип чаңчыктырар. Сөстү бижирииниң мурнунда ооң утказын тодарадып, ында каш үн, үжүк барын сайгарып, орфографияның дүрүмнери-биле харылзаштырар. Парламал болгаш бижимел сөстерни

домактарны дүжүрүп бижири. Бижиириниң темпизин чоорту дүргедедип, кыдыраажын арыг-силиг эдилеп, кызыл шыйыг-биле аңгылаан шөлдү сагыыры.

Үжүглел соондагы үе

Үжүглел соондагы үеде бижилгеге чорудар ажылдар:

1. Үжүглел үезинде билип алган билиглерин быжыглап, системажыдары.
2. Үннер болшаг үжүктөрнүң ылгалы. Ажык болгаш ажык эвес үннер.
3. Үн илеретпес үжүктөр. Алфавит-биле практиктиг таныжылга.
4. Сөс, домак, чугааның чүдөн тургустунары.
5. Сөстү слог аайы-биле көжүрери.
6. Бижиириниң темпизин чоорту дүргедедип, бижимел, парламал сөстөрни, домактарны, улуг болгаш биче үжүктөрнүң кезектерин барымдаалап шын бижири.
7. Адаары болгаш бижири карышкак эвес сөстөрни, домактарны башкы адап бээрге бижири. Домак эгезинге, улуг үжүк бижири, сөөлүнгө улуг сек салырынга чаңчыктыраы. Кижиниң ат, фамилиязын, адазының адын шын бижииринге мергежилгелер чорудар.

Номчулганың чаңчылдарын ханыладыр болгаш быжыглап, слогтап-даа, слогтаашкын чокка-даа шын адап номчуп өөредир. Сөзүглелде абзацтарны эскерип билири болгаш абзац бүрүзүнүң утказын чугаалап билиринге чаңчыктырап. Номчаан чүүлүнүң утказын дүүштүр айтырылгарга харыылаары, сөзүглел иштинден тып номчууру. Диалогтарны, сөзүглелдерни аянныг кылдыр рольдап номчууру.

Сюжеттиг чуруктарга сөзүглелди тургузары.

Номчулганың темпизин чоорту дүргедедириниң аргаларын башкы ажыглаар, чыл төнчүзүндө 1 минутада 25-45 хире сөс номчуурун чедип алып.

Тематиктиг планнаашкын

Кичэ элди н дугаа ры	Кичээлдин темазы	Шагы	Ооң иштинде		Хүнү	ЦОР
			Хыналда ажылдар	Практиктиг ажылдар		
Белеткел уези-3 шак						
1	Билиг кичээли. Ужуглел ному-биле таныжылга. Чугаа. Домак.	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
2	Сос. Ч.с. Огород. Слог. Ч.с. Ферма.	1				
3	Ун. Ажык болгаш ажык эвес уннер.	1				
Ужуглел уези-63 шак						
4	А деп ун болгаш А, а деп ужуктер.	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
5	Л деп ун болгаш Л, л деп ужуктер.	1				http://irnsh.ru .
6	А, л деп ужуктер. Кл.д.н. Тоол «Кушкаш биле Дилги»	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
7	О деп ун болгаш О, о деп ужуктер.	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html

8	М деп ун болгаш М, м деп ужуктер.	1			https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
9	Быжыглаашкын.	1			http://irnsh.ru .
10	С деп ун болгаш С,с деп ужуктер.	1			https://kopilkaurokov.ru/nachalniyeKlassi/uroki/konspekt-uroka-m-m-diep-uzhuktier-bolghash-m-diep-un
11	Н деп ун болгаш Н,н деп ужуктер.	1			http://irnsh.ru .
12	Ч деп ун болгаш Ч, ч деп ужуктер.	1			http://irnsh.ru .
13	Класстан дашкаар номчулга «Анай болгаш кымыскаяк».	1			http://irnsh.ru .
14	Ы деп ун болгаш Ы, ы деп ужуктер.	1			http://irnsh.ru .
15	У деп ун болгаш У, у деп ужуктер.	1			http://irnsh.ru .
16	Быжыглаашкын. Хыналда диктант.	1			http://irnsh.ru .
17	Частырыглар-биле ажыл. Катаптаашкын.	1			http://irnsh.ru .
18	Р деп ун болгаш Р, р деп ужуктер.	1			https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel
19	Ү деп ун болгаш Ү, ү деп ужуктер	1			https://kopilkaurokov.ru/nachalniyeKlassi/uroki/konspekt-uroka-m-m-diep-uzhuktier-bolghash-m-

						diep-un
20	И деп ун болгаш И, и деп ужуктер.	1				https://kopilkaurokov.ru/nachalniyeKlassi/uroki/konspekt-uroka-m-m-diep-uzhuktier-bolghash-m-diep-un
21	Э деп ун болгаш Э, э деп ужуктер. «Анайжыгаш болгаш кымыскаяк».	1				https://kopilkaurokov.ru/nachalniyeKlassi/uroki/konspekt-uroka-m-m-diep-uzhuktier-bolghash-m-diep-un
22	Кыска е деп ун, оон ужуу.	1				https://infourok.ru/pourochnieplani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
23	Ш деп ун болгаш Ш, ш деп ужуктер.	1				https://infourok.ru/pourochnieplani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
24	О деп ун болгаш О, о деп ужуктер.	1				https://infourok.ru/pourochnieplani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html

25	Д деп ун болгаш Д, д деп ужуктер.	1			https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
26	Б деп ун болгаш Б, б деп ужуктер.	1			https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel
27	Г деп ун болгаш Г, г деп ужуктер.	1			https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel
28	В деп ун болгаш В, в деп ужуктер.	1			https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel
29	Д, б, г, в кирген состер.	1			https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel
30	Хыналда диктант.	1			http://irnsh.ru .
31	Ч.б.а. Быжыглаашкын.	1			http://irnsh.ru .
32	Т деп ун болгаш Т, т деп ужуктер.	1			http://irnsh.ru .
33	К деп ун болгаш К, к деп ужутер.	1			http://irnsh.ru .
34	П деп ун болгаш П, п деп ужуктер.	1			http://irnsh.ru .

	К.д.н. «Анай» тоол.				
35	ң деп ун болгаш оон ужуу.	1			http://irnsh.ru .
36	Х деп ун болгаш Х, х деп ужуктер	1			http://irnsh.ru .
37	З деп ун болгаш З, з деп ужуктер. Ч.с. Ог-буле. Чурук-биле ажыл.	1			http://irnsh.ru .
38	Ж деп ун болгаш Ж, ж деп ужуктер. Эжеш ажык эвес уннер.	1			https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel
39	Й _е пун болгаш оон ужуу. Ч.с. Сактып бижилге.	1			https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
40	К.д.н. Улегер домактар, тывызыктар, дурген чугаалар.	1			https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
41	Кадыг демдек (ь)	1			https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel
42	Диктант.	1			http://irnsh.ru .
43	Ч.б.а. Быжыглаашкын.	1			http://irnsh.ru .
44	Е, е деп ажык ужуктер	1			http://irnsh.ru .
45	Ё, ё деп ажык ужуктер	1			http://irnsh.ru .

46	Е, е деп ажык ужуктер	1				http://irnsh.ru .
47	Ю, ю деп ужуктер	1				http://irnsh.ru .
48	Я, я деп ужуктер	1				https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel
49	Е, е, ю, я кирген сосер.	1				https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel
Дортку чада						
50	Б (чымчак демдек)	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
51	Ф деп ун болгаш Ф, ф деп ужуктер	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
52	Ц деп ун болгаш Ц, ц деп ужуктер	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
53	Щ деп ун болгаш Щ, щ деп ужуктер	1				https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel

54	Ф, ц, щ деп уннер база оон ужуктери.	1				https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel
55	Хыналда диктант.	1				http://irnsh.ru .
56	Ч.б.а. Ч.с. Шулук Щеткалар.	1				http://irnsh.ru .
57	Алфавит. Парламал болгаш бижимел ужуктер	1				https://kopilkaurokov.ru/nachalniyeKlassi/uroki/konspekt-uroka-m-m-diep-uzhuktier-bolghash-m-diep-un
58	А.Шоюн «Март». Домак. Байлак Тыва. С.Сарыг-оол «Алышкы бис, угбашкы бис»	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
59	Домак. Медээ, айтырыг, кыйгырыг домактары. Дужуруп бижилге.	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
60	Куштар-бистин оннуктеривис. Л.Чадамба. Хат. М. Каримнии-биле.	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
61	Л.Чадамба «Май 1– частын, куш-ажылдын байырлалы» В.Сагаан-оол «Май 9»	1				https://kopilkaurokov.ru/nachalniyeKlassi/uroki/konspekt-uroka-m-m-diep-uzhuktier-bolghash-m-diep-un

62	Сос, слог. С. Сурун-оол «Адырык». А.Шоюн «Хойларым аттарлыг болур»	1				https://kopilkaurokov.ru/nachalniyeKlassi/uroki/konspekt-uroka-m-m-diep-uzhuktier-bolghash-m-diep-un
63	Л.Толстой «Шын чуден унелиг». Адыг оолдары-биле. Е.Чарушин.	1				https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2015/09/10/ts-dep-un-bolgash-ts-ts-dep-uzhukter-4-ku-chada-oyun-kicheel
64	Ун, ужук. «Кырган-авам» Кан-оол Ондар	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
65	Хыналда диктант «Чайын».	1				https://infourok.ru/pourochnie-plani-po-predmetu-uzhuglel-klass-2564725.html
66	Ужуглелим байырлалы «Ужуглелим, байырлыг!»	1				http://irnsh.ru .